

Miljötilståndsutredningen (KN 2023:02)

Utredningens direktiv

Uppdraget

- att se över och lämna förslag på hur tillståndsprövningen enligt miljöbalken kan förenklas och förkortas genom att göra prövningen mer flexibel, effektiv och förutsebar

Syftet

- att säkra näringslivets konkurrenskraft, öka investeringsviljan och främja en effektiv industriell klimatomställning, vilket bidrar till att klimat- och miljömålen kan nås

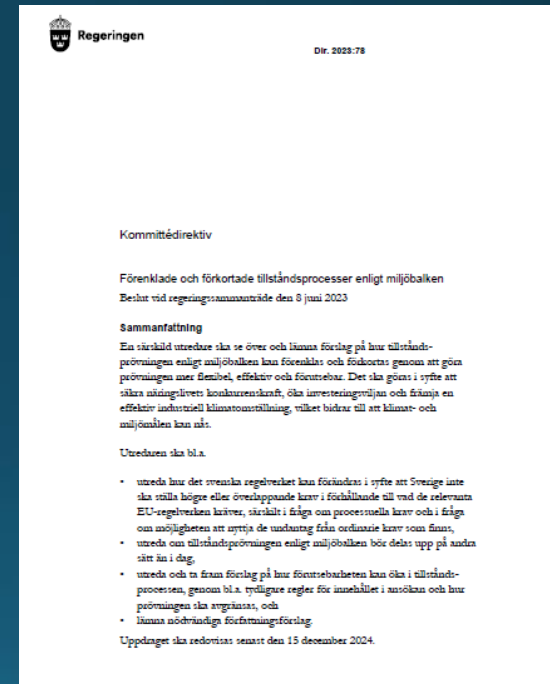
Tidplan

Betänkande 1 redovisades den 21 januari 2025

Betänkande 2 redovisades juli 2025

Betänkande 3 januari 2026

Betänkande 4 mars 2026

Utredningens arbete

Utredningen påbörjade sitt arbete i september 2023

För att identifiera utmaningarna inom området har vi haft ett omfattande externt arbete med

- avstämningsmöten i en expertgrupp och i en referensgrupp
- särskilda informationsutbyten genom studiebesök eller andra möten
- deltagande i konferenser och seminarier inom området
- studieresa till Finland och Danmark

Våra analysmetoder omfattar

- kartläggning och analys av utmaningarna
- studie av äldre och gällande svensk rätt samt finsk och dansk rätt
- studie av tidigare gjorda utredningar
- genomgång och analys av handlägningsstatistik
- framtagande av förslag och konsekvensutredning av dessa

Vår utgångspunkt

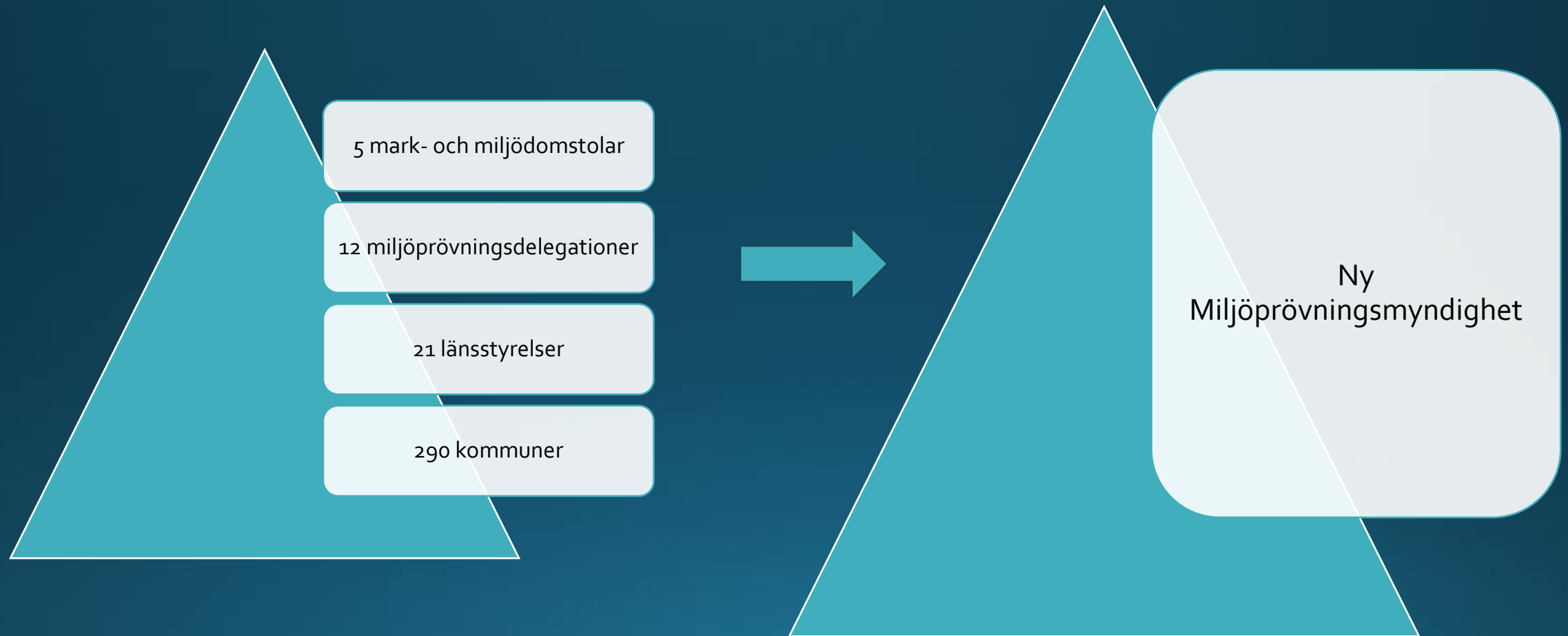
De förslag vi lämnar ska leda fram till en tillståndprocess och en reglering som är så enkel, effektiv, förutsebar och rättssäker som möjligt inom de ramar som internationell rätt ställer!

Våra förslag i korthet betänkande 1

- Ny prövningsorganisation
- Ny samlad reglering om miljöprövning
- Ny tillstånds- och granskningsplikt
- Ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess

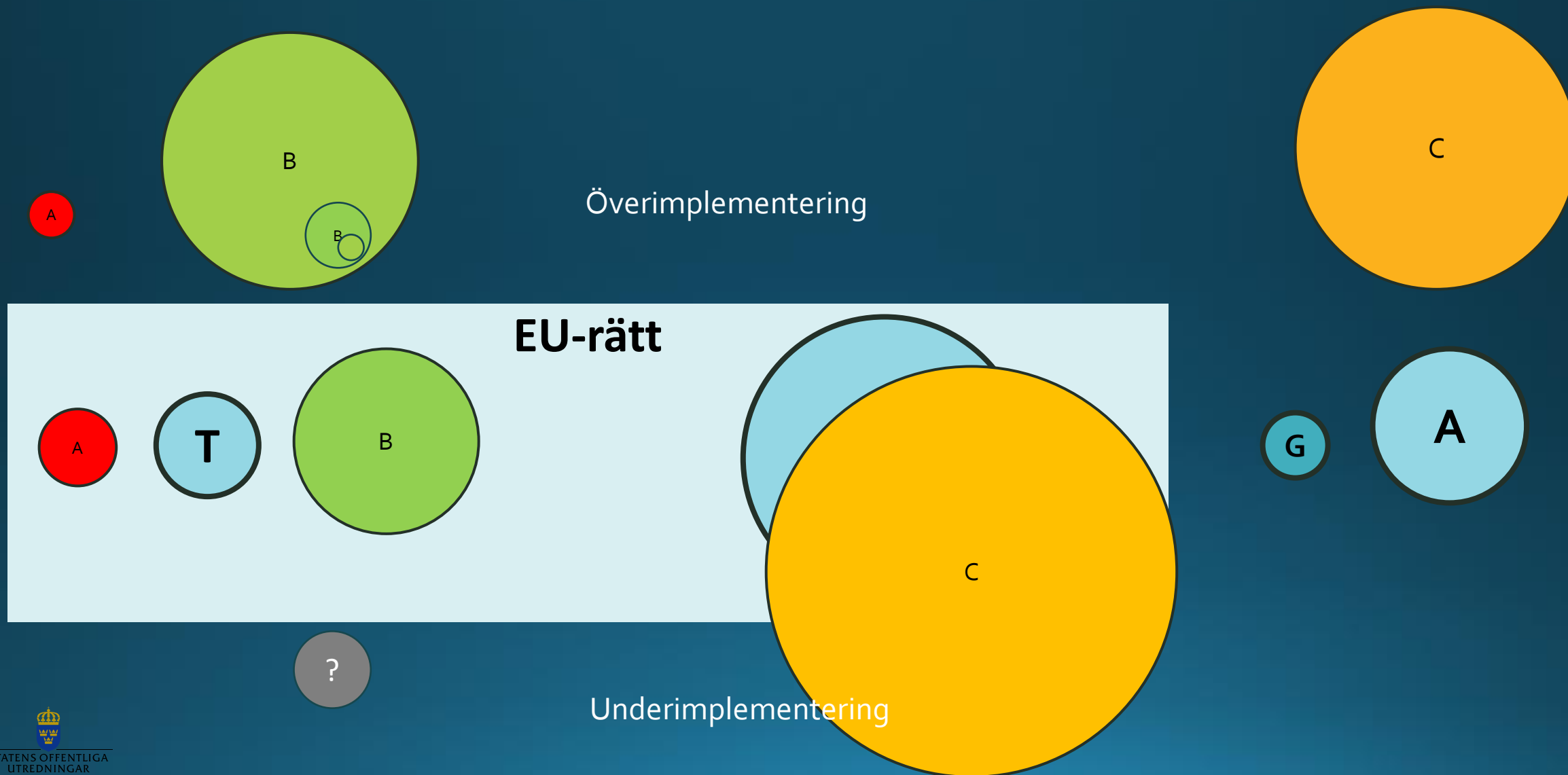
En ny prövningsorganisation i första instans införs

Ny samlad reglering om miljöprövning

- Miljöprövning får ett eget kapitel i miljöbalken
- Regleringen på förordningsnivå samlas i miljöprövningsförordningen
- Regleringen avser både miljöfarliga verksamheter och vattenverksamheter
- Vilka verksamheter och åtgärder som är tillstånds- respektive granskningspliktiga regleras i bilagor till förordningen
- Nuvarande avdelning 4 i bilagan till förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (som motsvarar bilaga 1 till förordningen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor och där angivna mängder för verksamheter på den högre kravnivån) lyfts in som en ny bilaga 2 till miljöprövningsförordningen.

En ny tillstånds- och granskningsplikt införs

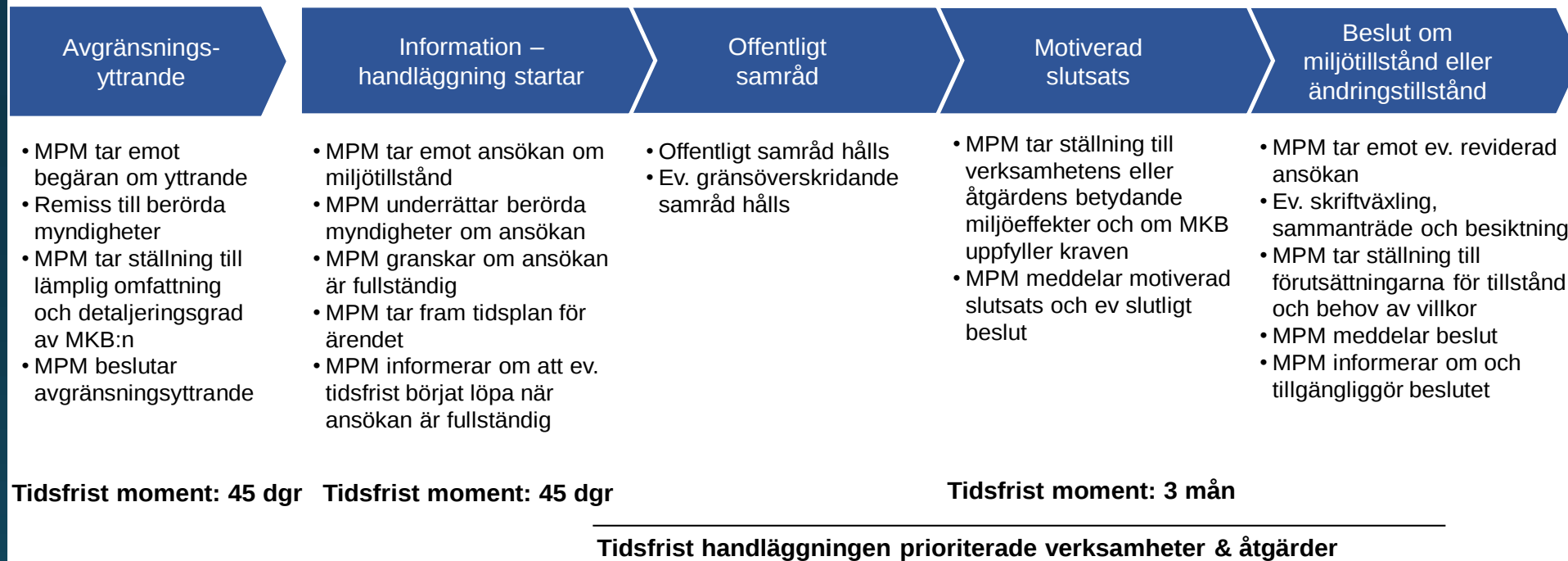

En ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess införs

- Processen ändras så att den motsvarar EU-rättens krav
- Två tillståndspår införs
 - ett för granskningspliktiga verksamheter och åtgärder som inte medför BMP och
 - ett miljötillståndspår för sådana verksamheter och åtgärder som alltid ska miljöbedömas eller som konstaterats medför BMP efter en granskning
- Generella tidsfrister för olika moment införs
- Besked ska lämnas om när en ansökan är fullständig
- Endast ett samråd är obligatoriskt i miljöbedömningsprocessen

Miljötilståndsspåret

Miljöbedömnings- och miljötilståndprocessen

Begränsning av talerätten

Naturvårdsverket	Havs- och vattenmyndigheten	MSB	Länsstyrelserna	Kommunerna
• talerätten begränsas till att gälla allmänna miljöintressen • rätten att initiera ärenden om ändringar och omprövningar enligt miljöbalken slopas	• talerätten begränsas till att gälla allmänna intressen som berör havs- och vattenmiljö och fiske • rätten att initiera ärenden om ändringar och omprövningar enligt miljöbalken slopas	• talerätten slopas • rätten att initiera ärenden om ändringar och omprövningar enligt miljöbalken slopas	• talerätten begränsas till att gälla miljöintressen och andra allmänna intressen inom länet/talerätten slopas • rätten att initiera ärenden om ändringar och omprövningar enligt miljöbalken kopplas till länsstyrelsens roll som tillsynsmyndighet avseende vissa verksamheter och åtgärder	• talerätten lämnas oförändrad, dvs avser att tillvarata miljöintressen och andra allmänna intressen inom kommunen • rätten att initiera ärenden om ändringar och omprövningar enligt miljöbalken kopplas till kommunens roll som tillsynsmyndighet avseende vissa verksamheter och åtgärder

Tack!

Kontaktuppgifter:
rebecca.wennerberg@regeringskansliet.se